

VIEŠASIS DEKRETAS

Čekijos metrologijos institutas, kaip institucija, turinti materialinę ir teritorinę jurisdikciją nustatyti metrologinius ir techninius reikalavimus, taikomus nurodytiems matuokliams, ir nustatyti nurodytų matuoklių tipo patvirtinimo, patikros ir bandymo metodus pagal Įstatymo Nr. 505/1990 dėl metrologijos su pakeitimais (toliau – Metrologijos įstatymas) 14 straipsnio 1 dalį ir Įstatymo Nr. 500/2004, Administracinis kodeksas, (toliau – Administracinis kodeksas), 172 straipsnio ir paskesnių straipsnių nuostatas, 2024 m. liepos 1 d. ex officio pradėjo procedūrą pagal Administracinio kodekso 46 straipsnį ir, remdamasis patvirtinamaisiais dokumentais, priima tai, kas nurodyta toliau.

I.

BENDROJO POBŪDŽIO PRIEMONĖS PROJEKTAS

Nr. 0111-OOP-C101-26

kuriuo nustatomi nurodytų matuoklių metrologiniai ir techniniai reikalavimai, įskaitant nurodytų matuoklių tipo patvirtinimo, patikros ir bandymo metodus:

„daugiamačiai matuokliai“

1 Apibrėžtys

Šioje bendrojo pobūdžio priemonėje vartojami terminai ir apibrėžtys pagal Tarptautinę metrologijos žodyną ir Tarptautinę teisinės metrologijos žodyną¹ bei toliau nurodyti terminai ir apibrėžtys:

1.1

daugiamačiai matuokliai –

matuokliai, naudojami nustatyti mažiausio stačiakampio lygiagretainio, apimančio matuojamą objektą, išorinius matmenis (ilgį, aukštį ir plotį), toliau – „matuokliai“;

1.1.1

automatiniai daugiamačiai matuokliai –

matuokliai, atliekantys matavimus be operatoriaus įsikišimo;

1.1.2

pusiau automatiniai daugiamačiai matuokliai –

matuokliai, reikalaujantys operatoriaus įsikišimo matavimui atlikti, tačiau matavimo rezultatai nustatomi automatiškai;

¹ TNI 01 0115. Tarptautinis metrologijos žodynas „Pagrindiniai ir bendrieji terminai ir susiję terminai“ (VIM) ir Tarptautinis teisinės metrologijos terminų žodynas (VIML) yra dalis techninio derinimo rinkinio „Metrologijos srities terminija“, kuris viešai prieinamas interneto svetainėje www.unmz.cz.

1.1.3

daugiaintervaliai matuokliai –

matuokliai, turintys vieną matavimo diapazoną kiekvienai ašiai, kuris yra padalytas į subdiapazonus su skirtingais skalės intervalais, kuriuose atitinkamas matavimo diapazonas nustatomas automatiškai, priklausomai nuo matuojamo matmens.

2 Metrologiniai reikalavimai

Matuokliams taikomi metrologiniai reikalavimai, nustatyti specialiuose teisės aktuose², visų pirma:

2.1 Didžiausia leidžiamoji paklaida (DLP)

Didžiausia leidžiamoji paklaida yra $\pm 1,0d$.

Vėlesnės patikros metu matuokliams taikomi metrologiniai reikalavimai, kurie buvo lemiamais jų pateikimui rinkai.

3 Techniniai reikalavimai

Matuokliams taikomi techniniai reikalavimai, nustatyti specialiuose teisės aktuose².

Vėlesnės patikros metu matuokliams taikomi techniniai reikalavimai, kurie buvo lemiamais jų pateikimui rinkai.

4 Matuoklių ženklinimas

Matuoklių ženklinimui taikomi specialiuose teisės aktuose nustatyti reikalavimai².

Vėlesnės patikros metu matuoklių ženklinimui taikomi reikalavimai, kurie buvo lemiamais jų pateikimui rinkai.

5 Matuoklio tipo patvirtinimas

Matuokliai turi būti pateikiami rinkai atlikus atitikties vertinimą pagal specialius teisės aktus². Nuostatos dėl tipo patvirtinimo pagal Įstatymo Nr. 505/1990 dėl metrologijos 24b straipsnį netaikomos.

6 Pirminė patikra

Matuokliai turi būti pateikiami rinkai atlikus atitikties vertinimą pagal specialius teisės aktus². Nuostatos dėl pirminės patikros pagal Įstatymo Nr. 505/1990 dėl metrologijos 24b straipsnį netaikomos.

7 Tolesnė patikra

Patikros metu atliekami šie veiksmai ir bandymai:

- a) apžiūra,
- b) tikslumo bandymas.

7.1 Apžiūra

² Vyriausybės reglamentas Nr. 120/2016, kuriuo nustatomi matuokliams taikomi techniniai reikalavimai (toliau – Vyriausybės reglamentas) ir kuriuo į Čekijos teisinę sistemą įtraukiama 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/32/ES dėl matavimo priemonių (MID).

Apžiūros metu turi būti nustatyta, ar:

- patikrai pateiktas matuoklis atitinka patvirtintą tipą;
- matuoklis nėra mechaniškai pažeistas;
- matuoklis yra atitinkamai paženklintas;
- matavimo plotas, jei jis nėra matuoklio dalis (pvz., jei pažymėtas ant grindų ar kito paviršiaus), yra aiškiai pažymėtas aplink visą jo perimetrą.

Bet kuris matuoklis, kuris neatitinka apžiūros reikalavimų arba matavimo ploto specifikacijos reikalavimų, yra pašalinamas iš tolesnių bandymų.

7.2 Bandomieji objektai

Atliekant bandymą turi būti naudojami tinkami įvairaus dydžio ir stabilių matmenų bandomieji objektai. Bandomieji objektai turi būti nepermatomi, tvirti, su plokščiomis sienelėmis ir aiškiai apibrėžtais tiesiais kraštais. Bandomieji objektai gali būti stačiakampiai gretasieniai, kurių matmenys nurodyti taikant išplėstinę matavimo neapibrėžtį (95 % aprėpties intervalą), neviršijančią 1/3 DLP. Šių objektų matmenys kiekvienoje ašyje turi būti ribojami mažiausių ir didžiausių matmenų, kuriuos gali matuoti matuoklis, verčių intervalu. Visos gretimos sienos ir briaunos turi būti statmenos viena kitai.

Bandomųjų objektų vardiniai matmenys turi būti $N \times d$, kur N yra natūralusis skaičius, o d yra skalės intervalo vertė. Leistina paklaida, atsižvelgiant į išplėstinę matavimo neapibrėžtį vertei $N \times d$ yra $\pm 1/3d$.

Matuokliuose gali būti įrengtas išplėstinis rodomasis įtaisas arba režimas, kuriuo rodomi matavimo rezultatai, kurių skalės intervalas yra $1/5d$ arba mažesnis. Jei matuoklis turi šią funkciją ir ši funkcija naudojama atliekant patikrą, bandomųjų objektų matmenys nėra ribojami vertėmis $N \times d$, su sąlyga, kad jos nustatomos taikant išplėstinę matavimo neapibrėžtį, kuri neviršija $1/5d$.

Vertė N , tinkama įvairioms skalės intervalo vertėms (1, 2, 5×10^n m), yra $N = 10, 20$ ir t. t.

7.3 Tikslumo bandymas

Tikslumo bandymas neturi būti atliekamas už nustatyto darbinės temperatūros diapazono ribų. Produkto judėjimo darbinis greitis turi būti ne didesnis už tam tikram matuokliui nustatytą ribą.

Prieš atliekant bandymą, kai matavimo plote nėra bandomojo objekto, matuoklis turi rodyti nulines vertes arba būti pasirengęs matavimui atlikti.

Kiekvienai ašiai (ilgiui, pločiui, aukščiui) turi būti naudojami penki matmenys, tolygiai paskirstyti tarp tos ašies mažiausių ir didžiausių matmenų, o naudojami matmenys turi apimti atitinkamus mažiausius ir didžiausius matmenis arba arti jų esančias vertes. Kiekvienam matmeniui reikia atlikti tris matavimus.

Kiekvieno matmens ir kiekvieno bandomojo objekto matavimo paklaida turi atitikti DLP.

7.3.1 Matavimo paklaidos nustatymas

Jei matuoklyje įrengtas išplėstinis rodomasis įtaisas arba režimas, kuriuo rodomi matavimo rezultatai, kurių skalės intervalas yra $1/5d$ arba mažesnis, ir ši funkcija naudojama patikros metu, matavimo paklaida nustatoma pagal santykį:

$$\text{matavimo paklaida} = \text{nurodyta vertė} - \text{bandomojo objekto matmuo pagal kalibravimo lapą.}$$

Priešingu atveju jis nustatomas pagal šį santykį:

$$\text{matavimo paklaida} = \text{nurodyta vertė} - \text{bandomojo objekto vardinis matmuo.}$$

8 Matuoklių bandymas

Bandant matuoklius pagal Metrologijos įstatymo 11a straipsnį asmens, kuriam gali būti padarytas poveikis dėl neteisingo matavimo, prašymu, laikomasi 7 skyriuje nurodytos tvarkos, išskyrus 7.1 straipsnio paskutinį sakinį.

Tikslumo bandymas visada atliekamas, jei užtikrinamas matuoklio vientisumas ir jo metrologinės savybės bei jeigu tai techniškai įmanoma.

Tikslumo bandymas atliekamas naudojant turimas vertes, esančias greta ginčijamo matmens (mažesnio ir didesnio), jei jos žinomos, kitais atvejais bandymas atliekamas vėlesnės patikros metu.

Didžiausia leidžiamoji paklaida matuoklių bandymų metu yra dvigubai didesnė už 2.1 straipsnyje nurodytą didžiausią leidžiamąją paklaidą.

9 Paskelbtieji standartai

Siekdamas nustatyti matuokliams keliamus metrologinius ir techninius reikalavimus bei nustatyti jų tipo patvirtinimo ir patikros bandymo metodus, taikomus pagal šią bendrojo pobūdžio priemonę, Čekijos metrologijos institutas praneša apie Čekijos techninius standartus, kitus techninius standartus arba tarptautinių ar užsienio organizacijų techninius dokumentus arba kitus techninius dokumentus, kuriuose pateikiami išsamesni techniniai reikalavimai (toliau – paskelbtieji standartai). Čekijos metrologijos institutas skelbia šių pranešamų standartų, susijusių su taikoma priemone, sąrašą kartu su bendrojo pobūdžio priemone visuomenei prieinamais būdais (interneto tinklavietėje www.cmi.cz).

Atitiktis paskelbtiesiems standartams arba jų dalims pagal bendrąją priemonę ir joje nustatytas sąlygas laikoma atitiktimi reikalavimams, nustatytiems šioje priemonėje, kuriai taikomi šie standartai arba jų dalys.

Atitiktis paskelbtam standartui yra vienas iš įrodymo, kad reikalavimų yra laikomasi, būdų. Šie reikalavimai gali būti įvykdyti ir taikant kitus techninius sprendimus, kuriais užtikrinamas toks pat arba didesnis teisėtų interesų apsaugos lygis.

II.

PAGRINDIMAS

Vadovaudamasis Metrologijos įstatymo 14 straipsnio 1 dalies j punktu, siekdamas įgyvendinti Metrologijos įstatymo 6 straipsnio 2 dalį, 9 straipsnio 1 ir 9 dalis bei 11a straipsnio 3 dalį, Čekijos metrologijos institutas paskelbė šią bendrojo pobūdžio priemonę, kuria nustatomi metrologiniai ir techniniai reikalavimai, taikomi nurodytiems matuokliams („įtampos matavimo transformatoriams“), įskaitant nurodytų matuoklių (daugiamačių matuoklių) tipo patvirtinimą, patikrą ir bandymus.

Dekretu Nr. 345/2002, kuriuo nustatomi tikrintini matuokliai ir matuokliai, kuriems taikomas tipo patvirtinimas, su pakeitimais, priedo „Nurodytų matuoklių tipų sąrašas“ 1.2.2 punkte nurodyto tipo matuokliams taikomas tipo patvirtinimas ir privaloma patikra.

Apie šį teisės aktą (bendrojo pobūdžio priemonę) pranešta pagal 2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2015/1535, kuria nustatoma informacijos apie techninius reglamentus ir informacinės visuomenės paslaugų taisyklės teikimo tvarka.

III.

N U R O D Y M A I

Remdamasis kodekso 172 straipsnio 1 dalimi kartu su kodekso 39 straipsnio 1 dalimi, Čekijos metrologijos institutas nustatė 30 dienų terminą pastaboms pateikti nuo projekto paskelbimo oficialioje pranešimų lentoje dienos. Po šio termino pateiktos pastabos nebus svarstomos.

Suinteresuotosios šalys kviečiamos pateikti pastabas dėl šios bendrojo pobūdžio priemonės. Atsižvelgiant į kodekso 172 straipsnio 4 dalies nuostatas, pastabos pateikiamos raštu.

Remiantis kodekso 174 straipsnio 1 punktu, kartu su kodekso 37 straipsnio 1 punktu, turi būti aišku, kas teikia pastabas, su kuria bendrojo pobūdžio priemone pastabos yra susijusios, kaip prieštaraujama teisės aktui ir kuo bendrojo pobūdžio priemonė yra netiksli, o pastabą turi pasirašyti ją pateikiantis asmuo.

Su šios bendrojo pobūdžio priemonės projekto patvirtinamaisiais dokumentais galima susipažinti Čekijos metrologijos instituto Teisinės metrologijos departamente adresu Okružní 31, 638 00 Brno susitarus telefonu.

Šis bendrosios priemonės projektas bus paskelbtas 15 dienų laikotarpiui.

Čekijos metrologijos instituto generalinis direktorius